

Smertelindring af søer i drægtighedsstalden

Chefforsker Lisbeth Ulrich Hansen
SEGES Svineproduktion

Baggrund for afprøvning i relation til halthed

- Halthed er den primære årsag til aflivning og
- er den største udfordring i drægtighedsstalden – uanset fodringsprincip

Mange årsager til at en so bliver halt

- Soens "egen skyld" (burde ikke være avlsdyr)
 - Benstilling som polt
 - Dårlig konstitution ved løbning
- Opstaldes i grupper
 - Danne rangorden (sportsskader)
 - Dagligt kæmpe som foderet og gode liggepladser (huld, adfærd)
- Sår og skader
 - Afrevne biklove (infektion)
 - Revner i klov, forrådnelse i balle mv. (smerte, infektion)
 - Brækkede knogler (sjældent)

Valg af besætning til afprøvning

- Stabile grupper med gylte og søer (ugehold)
- Elektronisk sofodring hvor alle dyr "blev nødt til at indgå i dannelse af rangorden"
- Gylte indsat "et par timer" før søerne
- Roepiller på gulvet og halm i hæk

Gylte og søer i henholdsvis kontrol- og forsøgsgruppe var i samme sti

Formål: færre halte søer ved indsættelse i farestalden

- Kontrol = ingen indsats
- Forsøg = behandling med Metacam
 - 24 timer efter indsættelse/gruppering
 - 48 timer efter første behandling
- Halthedsvurdering tre gange:
 - Ved indsættelse
 - Efter én uge
 - Før indsættelse i farestalden

Score 1 – ikke halt

Score 2 – lidt halt / let trippende

Score 3 – meget halt / går ujævnt

Score 4 – kan ikke rejse sig uden hjælp / støtter ikke på benet

Rådata

Gruppe	Kontrol	Forsøg
Antal dyr indsat i forsøg, stk.	911	843
Antal halte dyr ved indsættelse (score 1/2/3/4)	746/120/ 43/2	660/134/ 48/1
Halte dyr ved indsættelse, %	5	6
Antal dyr efter 1 uge	905	839
Antal halte dyr efter 1 uge (score 1/2/3/4)	301/230/ 361/13	260/240/ 321/18
Halte dyr efter 1 uge, %	41	40
Antal dyr	852	797
Antal halte dyr 1 uge før flytning til farestald (score 1/2/3/4)	527/194/ 125/5	485/165/ 142/5
Andel af halte dyr ved flytning, %	15	18

Alle dyr med score = 4 blev udtaget af drægtighedsstierne

Opdelt efter halthedsscore ved indsættelse

Gruppe	Kontrol		Forsøg		p-værdi
	Ikke halt	Halt	Ikke halt	Halt	
Halthedsscore ved indsættelse					
Antal halte dyr efter 1 uge	40%	87%	38%	83%	0,53
Antal halte dyr 1 uge før flytning til farestald	14%	30%	16%	46%	0,09

Procent halte dyr afhængig af kuld nr. og vurderingstidspunkt

	Pct. fordeling = 100	Halt ved indsættelse, %	Halt efter 1 uge, %	Halt ved indsættelse i farestald, %
Kuld=1	24	11	47	32
Kuld=2	21	4	42	17
Kuld=3	18	4	45	12
Kuld=4+	37	3	35	10

Konklusion

- Smertelindring kan ikke forebygge halthed (sportsskader) – men kan lindre smerten hos halte dyr
- Gylte er i overrisiko for at blive halte
- Frekvensen af halte dyr stiger voldsomt omkring gruppering
- Der var andre årsager til halthed i besætningen:
 - Mere fokus på udvælgelse af avlsdyr
 - KUN "super duper" dyr løbes og indsættes i drægtighedsstien
 - Gruppering af gylte før indsættelse i gruppe med søer
 - Grupperingssti med "god plads" (Medd. 1060, > 3,5 m²/so aktivitetsområde) og skridsikkert gulv (Medd. 559, strøelsesmåtte)

